

sicer tako lepo „besedo.“ — Naj govoreč o tej dobroti besedi dodamo še to, da, kakor lani, je tudi letos ljubljanska hranilnica darovala 50 gold. blagemu namenu.

— V „Wandererji“ je neki dopisnik „iz Ljubljane“ objavil neki čuden kolosbrodos, po katerem so slovenski dijaki na Dunaji poslali dr. Tomanu nezaupnico zaradi njegovega glasovanja v šolski obravnavi drž. zbora. Iz Dunaja nam eden teh gospodov zagotavlja, da je laž, kar je o nezaupnici čenčal „Wanderer.“

— Gosp. Anton Förster, pevovodja ljubljanske čitalnice je izdal ravnokar „kratek navod za poduk v petji.“ Prihodnjič povemo kaj več o tem dobrodošlem delu, — danes le toliko, da se dobiva pri izdajatelji po 50 krajc.

— Gosp. dr. Klun je dobil, česar je želel: zaupnico od 13 „verfassungstreuen“ ljubljanskih mestnih odbornikov osnovano, kakor „Laib. Ztg.“ pravi, za vodenje njegovo pri prenavljanju februarke ustave in pri razpravi o ločitvi šole od cerkve — in pa službo c. k. sekcijnega svetovalca v ministerstvu kupčijem. Gotovo je oboje zaslužil. „Novice“ ne rekó družega, kakor da — z ozirom na misli njegove o šolsko-cerkvenih zadevah itd. — konstatujejo to, da morava vodenje gospod doktorja zdaj vendar-le zeló drugačno biti, kakor je bilo pri kandidaturi njegovi za deželno poslanstvo, ker takrat, ko je dr. Klun svoj program (spoved) v „Laib. Ztg.“ in „Novicah“ razglasil, so gori omenjeni trinajsteri, ki so mu zdaj zaupnico poslali, njegovi najhuji nasprotniki bili in ga pri drugi volitvi res tudi pokopali. Eden se je tedaj zmotil: ali mi ali uni. Le to še vprašamo trinajsterico: kaj neki pomeni Vaš priimek „verfassungstreu“? So li drugi ljudje „absolutisti“ — morebiti zato, ker niso zadovoljni z Vašo „politische, bürgerliche und religiöse (mar judovna Kranjskem?) Freiheit“ in ker neprestano zahtevajo tudi národno svobodo, o kateri nemški liberalizem nikoli ne črha besede, Slovanom pa je národna ravnopravnost mati vseh družih svoboščin?

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Naj naznanimo najpred nove postave, ki so že potrjene po Njih Velič. cesarju. 1) Tista rekrutna postava od lanskega decembra, po kateri bi vsak, da je za vojaštvo pripraven, moral vojak (soldat) biti, je preklicana po tej novi postavi od 10. dne t. m., in spet zadobi moč pa z nekaterimi premembami poprej veljavna postava od 29. sept. leta 1858. Tako, na priliko, je zdaj za vojaka pripraven, kdor meri 59 palcev (colov); — v mirnih časih se kličejo v vojaštvo mladenči le iz treh vrst starosti, *) ob času vojske pa se sme seči po sedem vrstah; — dolžnost vojaštva sega do dopolnjenih 36 let; — 6 let služi vsak za pravega vojaka (v linii), 4 leta pa v rezervi; — ženiti se ne sme nobeden, kdor ni čez tretjo vrsto starosti; — dokler nova rekrutna postava drugače ne ukaže, ostanejo pravila postave od leta 1858. zaradi oproščenja od vojaščine veljavna; — kdor je že doslužil svoja leta ali kdor ni več vojaščini podvržen, sme namesti svojega brata stopiti v vojaštvo, ali če je ta že vojak, sme brat za toliko časa še služiti, kolikor bi bil moral služiti bratnjegov; — drugačno tarifo za odkupilo od vojaštva, kakor jo odločuje ukaz od 22. oktobra leta 1866., more le postava odločiti. — 2) Druga nova postava je ta, da hudodelci v ječah ne bojo več vklenjeni in ne tepeni. Minister pravosodja je to zbornici poslancev oznanil 19. novembra — na dan

*) Prihodnje leto bojo poklicani l. 1845., 1846. in 1847. rojeni.

godú cesaričinega — s tem pristavkom, da ta dan so se vsem takim jetnikom, ki so bili vklenjeni, vzele verige (ketinje). Pravijo, da je bilo vseh tacič čez 5000. Tudi s palco in šibami se ne bojo več pokorili hudodelci. Verjetno je, da — kakor so časniki iz več krajev pisali, je bilo to prevesela novica hudodelcem. — V isti seji je minister 3) tudi na znanje dal, da v prihodnje odpade dosedanja razsodba, da so koga izpustili zavoljo pomanjkanja dokazov ali kakor se v sodniškem jeziku pravi „ab instantia“. Ker oproščenje po taki razsodbi vendar za zatoženca, ki je morebiti čisto nedolžen bil, ni bilo brez madeža, je pač pravično, da se je taka razsodba zavrgla, ki v nobeni državi ni več navadna; sodnija naj po natančnih pozvedbah izreče, da je kdo kriv ali pa nedolžen, ne pa, da ne vé: ali je to ali uno, in mu potem obesi madež za vse žive dni, da ga je izpustila le zato, ker ne vé, ali je bel ali črn. — 4) Tudi nova postava za družbe in zborovanje je že oklicana. — Razprava o postavi delegacije je bila v zbornici poslancev končno z veliko večino sprejeta; izmed slovenskih poslancev so zoper njo glasovali dr. Toman, grof Barbo, Pintar in Črne; ker so glasovali zoper novo ustavo, pa tudi niso glasovali za vse glavne ustavne postavne, tedaj tudi dosledno niso mogli glasovati za dr. Rechbauerjev predlog, ki je bil kot §. 37 sprejet in kateri izrekuje, da postava o delegaciji še le bode veljavna, kadar veljavo zadobi nova ustava s 4 glavnimi ustavnimi postavami. — Zdaj se celó sliši, da deželni zbori se začno morebiti še le sušca meseca. — Hrvaški zbor se začne 8. januarja.

Denarni zapisnik Maticin.

Novi udje:

ustanovniki:

Milost. g. g. dr. Vidmar Jernej, ljubljanski knezoškof . 200 gold.
Gospod Tavčar Janez, hišn. posestnika sin v Ljubljani . 10 „

letniki:

Gospod Kuralt Ivan, pravoslovec iz Gorenjevasi 2 „
„ Drobnik Jurij, organist v Medgorji na Koroškem 2 „
„ Hergesic, županijske sodnije uradnik na Reki 2 „
12 novih letnikov, ktere pozneje naznani gosp. Dominik Čolnik à 2 gold. 24 „
Gospod Škrjanec Anton, duhovnik v pokoji 2 „
„ Košmerl Jurij, župnik v Šenčurji 2 „
„ dr. Senjur Karol v Gradci 2 „
„ Čurin Jurij, kaplan pri sv. Janži na dravskem polji 2 „
„ Divjak France, kmet v Frajhajmu 2 „
„ Ratek Lovro, c. k. sodn. aktvar na Vrhniki 2 „

Stari udje so plačali:

a) ustanovniki:

Za 2. leto: g. Turner Pavel.
Za 3. leto: gg. Lovšin Simon, Čolnik Dominik, Knez Slavoljub, Oblak Janez, Turner Pavel.
Za 4. leto: gg. Remec Primož, Turner Pavel, Kanceler Pavel, Petanjek Lavoslav, Hirtiš Benedikt, Vučnik France, Raisinger France, Bernik Lovro, Potočnik Lovro, Šlibar Martin.
Doplačali so: gg. Majhenič Gašper, Vajksl Ivan, Stranjščak Davorin, Trampuš Ivan, Raić Božidar, Mlinarič Jožef.

b) letniki:

Za 1866. leto: gg. Razpotnik Jakob, Velcl Anton, Fekonija France, Kurnik Janez, Rantuša Jurij, Kamnikar France, Šribar France, Seifried Lovro, Mlinarič Jožef, Barlič Martin.
Za 1867. leto: gg. Razpotnik Jakob, Hvalica Anton, dr. Pestotnik Janez, Zorko Alojzi, Čuček Franjo, Lošpacher Martin, Arnoš France, Koljbelj Janez, Ambrož Matija, Tavčar Miha, Barlič Martin, Vrankar Štefan, Muri Peter, Bezjak Jožef, Hrzič Ivan, Simonič Jožef, Lorenčič Anton, Ferko Matej, Stranjščak Ant., Vidovič Anton. Učiteljska knjižnica v Halozah, gg. Žižek Marko, Kovačič Marko, Zemljic Štefan, Markovič Janko, Šubic Primož.
Za 1868. leto: gg. Tomec Martin, Ambrož Matija, Barlič Martin.

V Ljubljani 26. novembra 1867. Dr. Jer. Zupanec.